

gende skal udgaae. Hvis det var Meningen, at Bygningen uden videre skulde kunne fordres borttaget, ogsaa hvor militaere Hensyn ikke krævede det, f. Ex. naar man for at skaffe Penge tilveie fandt det tilraadeligt at vinde de Vedkommende til at rydde deres Bygninger, hvis de ikke for at undgaae dette vilde erlægge en vis Sum Penge, saa mener jeg, at det ikke var Krigsministeriet, til hvem Sagen var blevet henlagt, men derimod til det Ministerium, som nærmest har at varetage Statens pecuniære Interesser. Noget Saadant er imidlertid slet ikke Tilfældet, og jeg skal endelig tilføie, at den Høiesteretsdom, som i sin Tid beskæftigede sig med dette Spørgsmaal, ingenlunde har statueret, at den private Grundeiers Stilling var saa præcari, at hans Bygning kunde fordres nedreven paa et blot Forslangende derved; men meget mere gaaer ud paa at statuere, at det Spørgsmaal, hvorvidt de militaere Hensyn kræve en Bygning's Borttagelse, var Noget, som Domstolene ifølge deres Sammensætning ikke havde at indlade sig paa, hvorimod dens Afgjørelse efter Sagens Natur ganske maatte overlades til de høieste militaere Myndigheder. Jeg tider derfor, at dersom Bestemmelsen i Placaten af 1824 maatte blive benyttet saaledes, at Bygninger fordres borttagne, uden at der fra det militaere Standpunkt er nogen Nødvendighed derfor, saa bliver Bestemmelsen ikke anvendt efter sin Hensigt, og saa bliver det ubetingede Revers anvendt paa en anden Maade, end de private Grundetiere havde Anledning til at vente. Noget Saadant vilde ikke kunne forsvares, og netop fordi det Uret, der maatte være tilføiet Grundetiere, er af den Bessaffenhed, at det ikke er muligt for dem gjennem Domstolene at erhverve sig nogen Opreisning derfor, tror jeg der er Opfordring for Thinget til at tage den Substituttion tilfølg, som er foresat af det erede Medlem for Kjøbenhavns Højvalgfæder.

Krigsministeren: Jeg skal begynde med at indtale, at ogsaa, inden jeg havde hørt Forhandlingerne idag, var det min Hensigt ikke at modsætte mig Nedsættelsen af det foreslaaede Udvalg, men jeg skal tilføie, at

jeg paa ingen Maade indrømmer, at der er nogen Nødvendighed for eller god Grund til paa den Maade at forøge Udvalgenes Antal ud over det, som allerede er. Jeg kan ikke indrømme, at det er fremkommet Noget her, som gjør Nedsættelsen af et Udvalg nødvendigt eller endogsaa ønskeligt. Det, som først har været Gjenstand for Omtale, og som har været berørt af to erede Medlemmer, er Afhændelsen af Fæstningseværetene til Kjøbenhavns Commune. De Værdiberegninger, som foreligger, have — hvad jeg ogsaa tror at have omtalt i den allerunderdanigste Indberetning — kun været til Vejledning. Det gjaldt om at faae nogen Idee om, hvad man med Nøimelighed kunde uanslaae dette store Areal til, hvad det med Nøimelighed kunde siges at være værd. Der findes her i Landet ikke — idetmindste ikke saavidt mig bekjendt — noget Sideslykke til en saadan Taxation. Det er et meget stort Areal, som for at gøres anvendeligt til Byggegrund, maa sløfies og omordnes. Det er nu fuldstændigt uproductivt og kan først ventes at blive productivt og at betale sig i Løbet af en lang Aar-række. Det er altsaa ganske særegne Forhold tilføede, ligeoverfor hvilke Regjeringen har sølt Trang til at faae en Beregning, der kunde give nogen Idee om, hvad dette Areal kunde være værd, og videre belyse de Beregninger, som foreligger. Regjeringen har derefter paa sit Ansvar afhændet Grundomdømmene paa de Betingelser, som ere bekjendte. At Regjeringen der maatte paatage sig et Ansvar, var lige fremt. Naar der igjennem en Lov gives Regjeringen en Bemyndigelse til at sælge Noget, er der Opfordring for den til at paatage sig et Ansvar, og dette Ansvar er Regjeringen ikke vejen tilbage for. Det Allerimpleste var jo Intet at gjøre, saa havde man intet Ansvar. Dersom Kjøbenhavns Fæstningseværetter vare i samme Tilstand og ligesaa uproductive den Dag idag, som de vare det for et Aar siden, saa vilde mit Ansvar være overmaade let at bære; men jeg vilde derfor naturligtvis alligevel være bleven angreben, og mine Colleger, som dele dette Ansvar med mig, vilde naturligtvis ogsaa være blevene angrebne. Sæt, at i den